

Norsk
orgelfestival

NON

14.-17. september

orgelfestival.no

NORSK ORGELFESTIVAL

NOR

Program

Lørdag 9. september	11:00	Vandring i orgelbyen Stavanger <i>Stavanger Krematorium</i>
Torsdag 14. september	11:00	Torsdagsmesse <i>St. Petri kirke</i>
	16:00	Musikkprat: Arkitekten og orgelet: «Det eksperimentelle orgelet i St. Martins Kirche i Kassel, Tyskland» <i>Sølvberget bibliotek og kulturhus</i>
	19:00	Åpningskonsert: Thomas Tellefsen og den Trondhjemske Bach-tradisjon <i>St. Johannes kirke</i>
Fredag 15. september	11:00	Matinékonsert <i>Sandnes kirke</i>
	19:00	Kveldskonsert: "Music for Organ & Synthesizers" John K. Farah (Berlin, Tyskland/Toronto, Canada) <i>St. Petri kirke</i>
Lørdag 16. september	12:00	OrgelKids: Pipeorgelets hemmeligheter <i>Sølvberget bibliotek og kulturhus</i>
	12:00	Matinékonsert: Unge organister <i>St. Johannes kirke</i>
	19:00	Kveldskonsert: Joy-Leilani Garbutt (SF, USA) <i>Stavanger konserthus</i>
Søndag 17. september	11:00	Festivalgudstjenester <i>Kirker: St. Johannes, St. Petri, Stokka, Kampen</i>
	12:00	OrgelKids: Pipeorgelets hemmeligheter <i>Stavanger barnemuseum</i>
	13:00	Lunsjkonsert med NivalisAkademiet <i>Hetland kirke</i>
	17:00	Konsert: Nivalis barokk <i>Utstein kloster</i>
Fagdag for kirkemusikere:	Torsdag 14. september, kl 10:00–15:00 i samarbeid med Stavanger Bispedømme <i>Stokka kirke</i>	
Orgelkurs for ungdom:	Torsdag 14. – søndag 17. september.	

Orgelmusikkutstilling på Sølvberget bibliotek og kulturhus:
Musikkavdelingen på Sølvberget (3. etg)

Kjære festivaldeltaker!

Velkommen til årets utgave av Norsk orgelfestival i Stavanger! Også i år har vi et vidtfavnende program å by på. Orgel i mange varianter og sammenhenger har vært et tema i forberedelsene til denne festivalen. De fire hovedkonsertene har stor spennvidde både i innhold og når det gjelder utøvere.

Vi som arbeider med festivalen leter stadig etter godbiter fra orgelmusikkens historie, og nye perspektiver og bruksområder for pipeorgelet. En av disse godbitene presenteres med «Musikkprat» på Sølvberget: Arkitekten og orgelet. Her møter vi Stavangerarkitekten Ivar Heggheim som har vært med å formgi et nytt orgel i den tyske byen Kassel. Dette prosjektet står fram som en spennende og eksperimentell nyskaping.

Vi åpner konsertprogrammet på **torsdag** med den kjente norske organisten Erling With Aasgård som setter fokus på pianisten og komponisten Thomas D. A. Tellefsen og den Trondhjemske Bach-tradisjon. Tellefsens bakgrunn fra Trondheim inkluderte studier med O. A. Lindeman og kjennskap til både Johann Sebastian og Carl Phillip Emanuel Bach. Han står dermed som representant for en tidlig norsk orgel- og musikktradisjon med tilknytning til europeisk musikk-liv. Tellefsens små orgelstykker til gudstjenestebruk er en liten brikke i vår orgelhistorie av en komponist som er kjent for store verk som den første norske konsert for klaver og orkester. Programmet inneholder noe av hans orgelmusikk i små former og kammermusikk for fiolin og klaver. I tillegg blir det musikk som er komponert eller kjent i Trondheim i Tellefsens unge år.

Fredag kveld får vi et spennende møte med John Kameel Farah i St. Petri kirke. Han er en kanadisk komponist og pianist med bakgrunn fra Midtøsten, og opptrer mye i Tyskland. Han arbeider med tidlig musikk, eksperimentell musikk, moderne klassisk, improvisasjon, midtøsten-musikk og ulike former for elektronisk musikk. På hans nettsted oppsummerer han det slik: Barokk – Midtøsten – Cyberpunk.

Lørdag får vi høre den amerikanske organisten, Dr. Joy-Leilani Garbutt, i Stavanger konserthus. Som organist og musikkviter er hun en aktiv forkjemper for likestilling innen musikk. Hun konsentrerer sin forskning på og formidling av musikken til komponister som ble oversett, glemt eller aldri oppdaget.

Foto: Andeas Borge Håmsø/Stavanger kirkelige fellesråd

Under Norsk orgelfestival vil Joy-Leilani ha et spesielt fokus på fransk orgelrepertoar komponert av kvinner som Elsa Barraine, Joséphine Boulay, Cécile Chaminade, og det upubliserte verket Sonate pour Orgue av Marie-Vera Maixandau.

Søndag avrundes festivalen med konsert på Utstein kloster. Her medvirker det norske tidligmusikkensemblet Nivalis Barokk. De vil presentere et program med kantater og instrumentalmusikk av J. S. Bach og G. Ph. Telemann, for sopran, obo, fiolin og basso continuo.

Kantor i Ankenes, Øyvind Bakken, står for et spennende verksted for barn som gjester festivalen. Han kommer med sitt byggesett «Orgelkids», som på en pedagogisk måte ivaretar de unges nysgjerrighet med fokus på pipeorgelet. Som et puslespill setter elevene i fellesskap sammen et velfungerende, lite orgel.

Vi ønsker også velkommen Nettverk for orgelpedagoger som har sitt årlige møte under festivalen, og som bidrar på torsdagens fagdag.

Vi har i mange år invitert til orgelkurs for ungdom, som et integrert tilbud under festivalen. Dette viktige tiltaket for unge orgelspillere fra hele landet samler også i år mange deltagere. De får blant annet nærmøter med våre solister og tilpasset undervisning til inspirasjon for videre utvikling.

Vel møtt til rike orgeldager i Stavanger!
Edgar Hansen, styreleder.

Om Norsk orgelfestival

Norsk orgelfestival ble stiftet i 1990 og er Norges eldste orgelfestival. Vi inviterer i år til fire innholdsrike dager med orgelmusikk i Stavanger og omegn.

Dere vil få unike orgelopplevelser med konserter, forestillinger, orgelvandring, orgelkurs for ungdom, festivalhøymesser og mer. Vi presenterer en stor bredde i orgelmusikken fra eldre klassikere til samtidsmusikk. Festivalprogrammet for Norsk orgelfestival 2023 er satt sammen for å glede, engasjere og utfordre. Vi har fått med oss utøvere som arbeider med orgelet på særegne måter, og vi vil fortsette å vise fram kvinnelige organister som jobber for å løfte frem både orgelet og viktigheten av likestilling for utøvende musikere. Dette er naturlig i en orgelby som hadde kvinnelig organist ved domkirken allerede midt på 1700-tallet.

Vi er opptatt av at programinnholdet og utøverne som presenteres på Norsk orgelfestival holder et høyt kvalitetsnivå og kommer fra forskjellige orgelkulturer. Vi er stolte over å kunne presentere topputøvere fra både USA, Canada/Tyskland og Norge.

Barn og unges medvirkning og deltakelse står som alltid sentralt i festivalens arbeid, med orgelkurs og program for barn.

I årets program vier vi oppmerksomhet til arkitektur og orgelbyggekunst, og vi skal i tillegg feire 200-årsjubileum for den norske komponisten Thomas Tellefsen. Med sin «Trondhjemske Bach-tradisjon» oppnådde han å få innflytelse i Paris og satte markante spor i norsk musikkhistorie.

Ikke minst fortsetter vi å fortelle historien om orgelparken i Stavanger. Vi har blikket vendt mot 2025 da vi skal feire 900-årsjubileum for Stavanger domkirke, Stavanger bispedømme og Stavanger by. Men før det, i 2024, skal vi markere at vi har hatt orgel i Stavanger domkirke i 400 år! Vi har en imponerende orgelpark i regionen og instrumentene er en berikelse for Stavanger og omegns musikk- og kulturliv. Det spiller en sentral rolle som liturgisk instrument og konsertinstrument, og er en viktig del av Stavanger domkirkes og Stavangers kulturliv og historie.

Vandring i orgelbyen Stavanger

Tid og sted: Lørdag 9. september, kl. 11:00
Eiganes krematorium, Stavanger

Billett: 200/160/50 NOK

Om arrangementet: Velkommen til en spennende og lærerik orgelvandring i Stavanger. Knut Sellevold og Edgar Hansen vil ledsage vandringene og fortelle om byområdene, omgivelsene, kirkene og orglene. Vi har en imponerende orgelpark og instrumentene er en berikelse for byens kulturliv, utviklet fra 1940-tallet og frem til i dag, med det storslåtte konserthus-orglet som kronen på verket. Formidlingen vil favne vidt og romme orgel- og musikkhistorie, arkitektur, by- og bydelsutvikling, samfunnsutvikling og kirkekultur. Små orgelkonserter vil akkompagnere vandringen og lokke frem de ulike instrumentenes egenart og sjarm.

Rute: Årets rute er lagt opp etter hverdagsturer til Stavanger
Turistforening: Stokkaturen og Mosvatnturen:
- Stavanger krematorium, Eiganes gravlund
(Jehmlich Orgelbau, 1982)
- Stokka kirke (Ryde & Berg, 2003)
- Lunsj
- Televerket: *Stina Lunds Gate**
- St. Svithun katolske kirke
(Nye orgelbyggeri (Nils-Olof Berg) / Damian Kaczmarczyk)

*Her gikk gaten som ble oppkalt etter Christine Friborg Lund, den første gaten oppkalt etter en kvinne i Stavanger, som senere ble tatt bort. Christine Friborg Lund var Stavanger domkirkes og trolig også Norges første kvinnelige organist.

Turguider: Knut Sellevold og Edgar Hansen
Organister: Ghislain Gourvennec – kantor i Stokka kirke
Synnøve Seibt – kantor i Kampen kirke
Zbigniew Slaby – kantor i St. Svithun katolske kirke

Praktisk informasjon:

Billetten inkluderer lunsj. Husk vannflaske og en termos med varm drikke, om du ønsker. Kle deg etter vær og vind og ha godt fottøy på. Arrangeres i samarbeid med Stavanger turistforening.

Årets vandring er en del av en serie over fire år. På disse turene kan du bli bedre kjent med de ulike orgler, kirker og Stavangers vakre turområder. Turene går frem til jubileumsåret 2025, når vi skal feire Stavanger by, domkirken og bispedømmet 900 år. I 2023 har vi særlig fokus på arkitektur og orgelbyggekunst.

De første tre turene i 2022–2024 legges opp etter noen av Stavangers 52 hverdagsturer, som er merket opp av Stavanger kommune og Stavanger turistforening. Turene henger sammen geografisk, og etter de tre årene har man gått en sammenhengende vandring gjennom fire kommunedeler og i sentrumsområdet. I selve jubileumsåret 2025 er målet å dra på dagstur med buss til Stavangers flotte middelalderkirker, som avsluttes ved Stavanger domkirke, der by- og orgelhistorien startet.

**TORSDAG
14. SEPTEMBER
2023**

Torsdagsmesse

Tid og sted: Torsdag 14. september, kl. 11:00
St. Petri kirke, Stavanger

Billett: Gratis adgang, kollekt

Om arrangementet: Hverdagsmessen i Domkirken og St. Petri menighet er en av faste ukentlige gudstjenester der salmesang, tekstlesning og bønn er omsluttet av orgelmusikk. Denne torsdagen spilles den første og siste satsen av Robert Schumanns Fire skisser (Opus 58) samt Johan Kvandals Preludium fra 1977.

Domkantor: Arnfinn Tobiassen

Musikkprat: Arkitekten og orgelet

Tid og sted: Torsdag 14. september, kl. 16:00
*Sølvberget bibliotek og kulturhus,
musikkavdeling i 3. etasje, Stavanger*

Billett: Gratis adgang

Om arrangementet: Nils Henrik Asheim i samtale med arkitekten Ivar Heggheim:
Det nye orgelet i St. Martins Kirche i Kassel, Tyskland.

«Langs hele den 20 meter lange korveggen strekker 5700 rør seg opp mot den 19 meter høye hvelvingen. På undersiden finner man to meter langt, flagrende hår som løfter seg som i en sjamporeklame hver gang luften suser gjennom pipemunnene» (kilde: DN).

Den fysiske utformingen av det nye orgelet i St. Martins kirke i Kassel, Tyskland, ble til i et samarbeid mellom Stavanger-arkitekten Ivar Heggheim og kunstneren Yngve Holen i tidsrommet 2014–2017. Det er et stort instrument (77 stemmer) med mange eksperimentelle klangmuligheter som ikke finnes på andre orgel. Det gjør instrumentet unikt til ny musikk, ikke minst improvisasjon. Med dette utgangspunktet var det naturlig å finne en eksperimentell utforming av orgelet.

Det nye orgelet ble til en 20 meter bred fasade med piper fordelt åpent utover i front og med fire lag svart syntetisk hår under som beveges av 71 ventilatorer når orgelet spilles. Et spennende moderne uttrykk på et eksperimentelt orgel.

Åpningskonsert: Thomas Tellefsen og den Trondhjemske Bach-tradisjon

Tid og sted: Torsdag 14. september, kl. 19:00
St. Johannes kirke, Stavanger

Billett: 300/240/50 NOK

Om arrangementet: Thomas D. A. Tellefsen (1823–1874) ble født i Trondheim og var sønn av Johan Christian Tellefsen (1774–1857) som var organist ved Nidarosdomen i perioden 1807–1857. Thomas Tellefsen fikk sin musikalske utdanning på klaver av Ole Andreas Lindeman, og i likhet med sin far ble han opplært i den «Trondhjemske Bach-tradisjonen» som Lindeman hadde gjennom sin lærer Wernicke i København. Wernicke hadde nemlig vært i lære hos Bach-eleven Kirnberger.

Tellefsen dro til Paris for å studere klaver og ble der kjent med selveste Chopin. Her fikk Tellefsen en stor karriere som pianist, klaverlærer og komponist. Han skrev to konserter for klaver og orkester, klavermusikk og noen kammermusikkverk. Tellefsen skrev også en del «preludier» for orgel, til bruk i kirken, som han sendte hjem til sin far i Nidarosdomen. Formatene er små, men de er interessante for vår kirkemusikk-historie. Tellefsen spilte selv i Den svenske kirken i Paris og kanskje brukte han også sine egne preludier der?

Denne konserten vil kaste lys over en interessant norsk musiker og komponist som ut fra sin norske bakgrunn bidro til å gjøre eldre musikk kjent i Paris. Tradisjonen etter Lindeman er et spesielt fenomen i norsk musikkhistorie og har betydd mye for den videre utvikling av norsk musikk. Konserten inneholder et utvalg av Tellefsens små orgelstykker og tre satser fra hans sonate for fiolin og klaver, en komposisjon i stort format.

I tillegg inneholder konserten musikk av far og sønn Berlin som etterfulgte hverandre som organister ved Nidarosdomen og var toneangivende musikere og komponister i Trondheim i sin tid. Variasjonsverket av L. M. Lindeman viser grundigheten i den klassiske, kontrapunktiske komposisjonstradisjonen som hans far O. A. Lindeman brakte videre til sine elever og som

også Tellefsen var opplært i. Konserten åpner med Fantasi og fuge i g – moll av J. S. Bach. Fugen var kjent og spilt i Trondheim i Tellefsens ungdom i likhet med musikk av Johann Sebastians sønn C. Ph. E. Bach.

Siste del av konserten er viet samtidsmusikk fra Tellefsens tidlige tid i Paris av den franske komponisten Alexandre P. F. Boëly og av F. Mendelssohn.

Medvirkende: Åpningstale ved Harald Herresthal, prof. em.
 Erling With Aasgård, orgel
 Ingerine&Milan DUO: Ingerine Dahl, fiolin
 Milan Rabrenovic, klaver

Program:

Johann Sebastian Bach (1685–1750)	<i>Fantasi og Fuge i g-moll BWV 542</i>
Johann Daniel Berlin (1714–1787)	<i>Allegro i D-dur</i>
Johann Heinrich Berlin (1741–1807)	<i>Sonatine i B-dur (Adagio-Allegro-Allegro)</i>
Carl Ph.E. Bach (1714–1788)	<i>Sonate g-moll Wq 70/6 I. Allegro</i>
Thomas Dyke Acland Tellefsen (1823–1874)	<i>Adagio i D dur; 3 Fughettaer; Versette i g-moll: Fughetta, Cantabile og Fughetta i G-dur/g-moll</i>
Ludvig Mathias Lindeman (1812–1887)	<i>Koral og 7 variasjoner over «Hvo ikkun lader Herren raade»</i>
Thomas Dyke Acland Tellefsen (1823–1874)	<i>Preludium og Cantabile i g-moll Preludium i G-dur</i>
Thomas Dyke Acland Tellefsen (1823–1874)	<i>Sonate for fiolin og klaver op. 19, utdrag Allegro moderato - Adagio - Finale. Allegro vivace</i>
Alexandre P. F. Boëly (1785–1858)	<i>Fantasi i B-dur (1855)</i>
Felix Mendelssohn (1809–1847)	<i>Allegro, Koral og Fuge (komp. 1844)</i>

**FREDAG
15. SEPTEMBER
2023**

Matinékonsert: Ingrid Elisabeth Berg Tobiassen

Tid og sted: Fredag 15. september, kl. 11:00
Sandnes kirke, Sandnes

Billett: Gratis adgang, kollekt

Om arrangementet: På programmet står blant annet musikk av tre store barokk-komponister med forbindelse til hverandre.

Buxtehude var den store nordtyske orgelkomponisten og pedagogen som påvirket mange organister i sin samtid. Den unge Bach dro til Lübeck og fikk under sitt tre måneders opphold mange nye impulser som satte spor hos ham, både som orgelspiller og komponist. Krebs var en av Bachs yndlingselever og videreførte mesterens dyktighet som organist og komponist. Det ble sagt om han at «selv som gammel mann viste han en ungdoms begeistring når han satt ved orgelet». Eben var organist og en av Tsjekkias viktigste komponister i sin tid med stor orgelproduksjon. Her skriver han sin hyllest til Buxtehude med flere sitater fra hans musikk. Eftestøl er organist og komponist bosatt i Kvinesdal. Han har komponert en god del musikk for orgel og forskjellige besetninger, gjerne basert på folkemusikk.

Program:

Diderich Buxtehude (1637–1707)	<i>Preludium i g-moll, BuxWV 149</i>
Johann Ludvig Krebs (1713–1780)	<i>Fantasia sopra «Freu dich sehr, o meine Seele»</i>
Petr Eben (1929–2007)	<i>Hommage a Dietrich Buxtehude. Toccatenfuge</i>
Sverre Eftestøl (1952–)	<i>På Leidestøl</i>
J. S. Bach (1685–1750)	<i>Preludium og fuge i Ess-dur, BWV 552</i>

Kveldskonsert: «Music for Organ & Synthesizers»

John Kameel Farah

Tid og sted: Fredag 15. september, kl. 19:00
St. Petri kirke, Stavanger

Billett: 300/240/50 NOK

Om arrangementet: Kveldens konsert er en spennende nyskaping med mange elementer hentet fra flere musikalske tradisjoner som forenes i et nytt og forfriskende uttrykk.

Den kanadiske komponist-pianisten John Kameel Farah bruker orgelet som en analog synthesizer. Han bearbeider og omformer orgellyden, improviserer over elektroniske mønstre og lydlandskap, fletter Midtøsten-elementer og melodier sammen med renessanse- og barokkharmonier og -melodier. Sitater fra Bach dukker opp, re-komponert med elektronisk akkompagnement. Samspeillet mellom orgel- og synthesizer-lyder blir uklare og smelter sammen mens de gir gjenklang i kirkens akustikk, og skaper en opplevelse Farah kaller «Baroque-Mid-Eastern-Cyberpunk.»

**LØRDAG
16. SEPTEMBER
2023**

Matinékonsert: Unge organister

Tid og sted: Lørdag 16. september, kl. 12:00
St. Johannes kirke, Stavanger

Billett: Gratis adgang, kollekt

Om arrangementet: Kom og hør dyktige, unge organister fremføre et variert utvalg av orgelmusikk, med elever fra festivalens eget orgelkurs for ungdom

OrgelKids: Pipeorgelets hemmeligheter

Tid og sted: Lørdag 16. september, kl. 12:00
*Sølvberget bibliotek og kulturhus,
verkstedrom i 3. etasje, Stavanger*

Søndag 17. september, kl. 12:00
MUST Barnemuseum, Stavanger

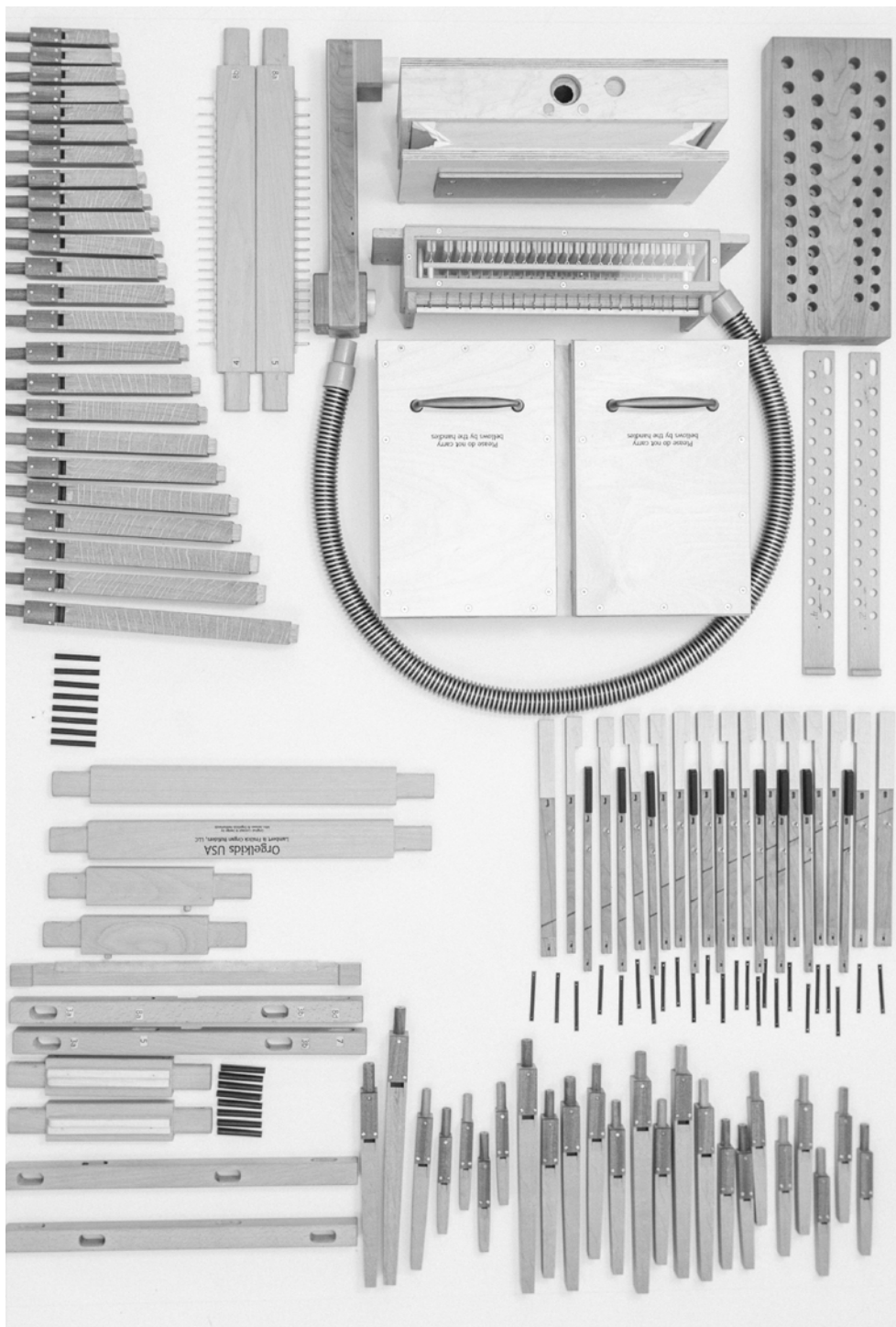
Billett: 50 NOK

Om arrangementet: Vi inviterer barn i alle aldre til et spennende verksted hvor de selv skal bygge et pipeorgel, for så å spille på det! Hvor mange piper er det i et orgel? Hvordan får man lyd? Hvor mange ulike lyder/klanger har orgelet?

Vi ønsker å engasjere både barn og voksne i å utforske hvordan orgelet fungerer og avsløre noen av orgelets hemmeligheter! Vi inviterer alle til å delta aktivt og bli innviet i den spennende verdenen til dette majestetiske instrumentet.

Som et puslespill setter deltagere i fellesskap sammen et velfungerende, lite orgel. Gjennom prosessen blir de kjent med de ulike komponentene som skal til for å lage ulike toner av mekanisk bevegelse. Byggesettet vil være et godt utgangspunkt for å forstå prinsippene pipeorgelet bygger på, – om de er store eller små.

Orgelkids er utviklet i Nederland av Verschueren Orgelbouw. Det pedagogiske opplegget tar hånd om de unges nysgjerrighet med fokus på pipeorgelet. Øyvind Bakken er kantor i Ankenes og leder Orgelskolen der. Han har også turnert med OrgelKids-konseptet som en del av Den kulturelle skolesekken i Nordland, og vil veilede deltagerne gjennom denne lærerike og kreative aktiviteten.

Kveldskonsert: Joy-Leilani Garbutt

Tid og sted: Lørdag 16. september, kl. 19:00
Konserthuset, Farten Valen, Stavanger

Billett: 300/240/50 NOK

Om arrangementet: Til kveldens konsert har Dr. Joy-Leilani Garbutt, som arbeider aktivt for likestilling i musikken, satt sammen et spennende program med musikk av kvinnelige, franske komponister. De var alle vel utdannet ved konservatoriet i Paris og har det til felles at de vakte oppsikt og popularitet som utøvere og komponister, spesielt i sine yngre år, men er lite kjent etter sin død.

Cécile Chaminade ble kjent som prisbelønt pianist og komponist med turnèvirksomhet både i hjemlandet Frankrike, og i England og USA hvor hun ble hjertelig mottatt. I 1913 ble hun tildelt Légion d'Honneur, som den første kvinnelige komponist.

Elsa Barraine ble ansett som en av de fremste komponistene på midten av 1900-tallet og vant allerede i 1929 Prix de Rom for sin kantate *La vierge guerrière* som fjerde kvinne. Hun var virksom som pianist og pedagog i tillegg til arbeid i Fransk radio med musikk.

Jeanne Demessieux ble etter studier hos Marcel Dupre ansett som en av tidens aller fremste orgelspillere med en svært virtuos spilleteknikk. Hun var ansatt ved kirkene Saint-Esprit (1933–1962) og La Madeleine (1962–1968) i Paris og drev en omfattende turnèvirksomhet som organist i Europa og USA. Demessieux var den første kvinnen som fikk platekontrakt og gjorde en rekke innspillinger. Hun skrev et betydelig antall orgelverk.

Marie-Véra Maixandean var et vidunderbarn som til tross for at hun nesten var blind utviklet seg raskt og fant sin egen musikalske stil. Hun vant en rekke priser for sine komposisjoner på 1950-60 tallet.

Mel Bonis (Mélanie Bonis) ble som 18-åring elev i klaver hos Caesar Franck. Han så hennes begavelse og fikk henne inn på Pariskonservatoriet hvor hun fikk en grundig utdanning i klaver og komposisjon. Bonis komponerte en god del musikk for forskjellige besetninger: Orkestermusikk, kammermusikk og 30 orgelverk.

Program:

Cécile Chaminade (1857–1944)	<i>Prélude (1895)</i> <i>Pastorale, fra La Nef Sacrée</i> <i>Marche Funèbre, fra La Nef Sacrée</i>
Elsa Barraine (1910–1999)	<i>Elevation [upublisert manuskript]</i> <i>Prelude og Fugue, No. 1</i>
Jeanne Demessieux (1921–1968)	<i>Répons pour le temps de Pâques</i> <i>Prelude og Fugue in C</i>
Marie-Véra Maixandeu (1929–2018)	<i>Fantaisie Dramatique</i> <i>[upublisert manuskript]</i>
Mel Bonis (1858–1937)	<i>Pastorale, Op. 156</i> <i>Quasi Andante, Op. 152 Toccata, Op. 97</i>

**SØNDAG
17. SEPTEMBER
2023**

Festivalgudstjenester

Tid og sted: Søndag 17. september, kl. 11:00
*St. Petri kirke, St. Johannes kirke, Kampen kirke,
Stokka kirke, Stavanger*

Billett: Gratis adgang, kollekt

Om arrangementet: *St. Petri kirke:*
Markus Tähti Dunseth leder Stavanger domkor på en av sine første gudstjenester som nytilsatt domkantor. Det blir vakker kor- og orgelmusikk av blant andre Egil Hovland under gudstjenesten. Domkoret har 38 medlemmer, de har et imponerende repertoar og deltar aktivt i menighetens gudstjenester hver måned, både som fullt kor og i grupper.

Domkantor: Markus Tähti Dunseth
Domkantor: Arnfinn Tobiassen
Stavanger domkor

Kampen kirke:
Dirigent: Ragnhild Hadland
Akkompagnatør: Ingrid Elisabeth Berg Tobiassen
Regionalt Ungdomskor Vestland (Ung kirkesang)

St. Johannes kirke:
Unge og lovende elever fra «Orgelkurs for ungdom» spiller orgel under gudstjenesten.

Stokka kirke:
Unge og lovende elever fra «Orgelkurs for ungdom» spiller orgel under gudstjenesten.

Lunsjkonsert med NivalisAkademiet

Tid og sted: Søndag 17. september, kl. 13:00
Hetland kirke, Stavanger

Billett: Gratis adgang

Om arrangementet: Vi har gleden av å invitere til lunsj-konsert med NivalisAkademiets studentavdeling, og musikere fra Nivalis Barokk. Dere vil få høre musikk av bl.a. Rosenmüller, Telemann og Boismortier.

Medvirkende musikere fra Nivalis Barokk:
Guro Hjemli, sopran
Christian Kjos, cembalo

Konsert med Nivalis Barokk

Tid og sted: Søndag 17. september, kl. 17:00
Utstein kloster, Stavanger

Billett: 300/240/50 NOK

Program:

Christoph Graupner (1683–1760)	<i>Kantate Ach Gott und Herr, GWV 1144/11:</i> - Choral «Ach Gott und Herr» - Accompagnato «O Gott, was hab' ich doch getan?» - Aria «Seufzt und weint» - Recit «Doch Seele, geh zurückke» - Aria «Stelle dich zufrieden»
Georg Friedrich Händel (1685–1759)	<i>2 satser fra Triosonate for fløyte og fiolin i B-dur:</i> - Andante - Allegro, ma non troppo
Georg Friedrich Händel (1685–1759)	<i>fra Neun deutschen Arien:</i> <i>Nr 1 Künfftger Zeiten og nr 5 Singe Seele</i>
Georg Friedrich Händel (1685–1759)	<i>Orgelkonsert op. 7 no 5:</i> <i>Allegro ma non troppo, e staccato</i> - Andante larghetto, e staccato - Menuet - Gavotte
Georg Phillip Telemann (1681–1767)	<i>Kantate Sanftmutsvolle, zarte Triebe einer ungefärbten Liebe TWV 1:1235a</i>
Georg Friedrich Händel (1685–1759)	<i>Arie Tra le fiamme</i>

Les mer om konserten på neste side →

Foto: Boris Schürmann

Foto: Trond A. Isaksen, Riksantikvaren

Om arrangementet: Til konserten denne dagen har Nivalis Barokk satt sammen et program med musikk av G. F. Händel i sentrum. Vi får høre fra en av hans trionsater og fra en samling med 9 tyske arier som han komponerte som et frittstående og svært uttrykksfullt opus i 1727, midt mellom kraftfulle italienske operaer og storslagne engelske oratorier. Händel var en virtuos organist og hans orgelkonserter er flotte og underholdende å lytte til. Opprinnelig laget han dem som «pausemusikk» i oratoriene, og orgelkonserten som skal spilles av Nivalis Barokk er skrevet så sent som i 1750.

I tillegg inneholder programmet musikk av de to viktige 1700-talls komponistene Christoph Graupner og den langt mer kjente Georg Phillip Telemann. Graupner hadde et langt virke som kapellmester ved hoffet i Darmstadt hvor han flittig komponerte musikk til forskjellige besetninger og anledninger. Telemann hadde en stilling som musikkshjef for kirkene og operaen i Hamburg. Han er den komponisten som har etterlatt seg flest komposisjoner. Disse tre komponistene kjente hverandre.

Medvirkende: Sopran: Guro Hjemli (bildet)
Barokkfiolin: Laima Olsson
Barokkobo: Jon Fredrik Hjemli
Barokkcello: Gunnar Hauge
Orgel: Christian Kjos
Deltagere fra NivalisAkademiets studentavdeling

FAGDAG ORGELKURS

Fagdag for kirkemusikere

Tid og sted: Torsdag 14. September, kl. 10:00–15:00
Stokka kirke, Stavanger

Billett: 300 NOK

Om arrangementet: Stavanger bispedømme og Norsk orgelfestival inviterer til en hel dag med faglig påfyll for kantorer og kirkemusikere. To av bidragsyterne under årets festival, Harald Herresthal og Joy-Leilani Garbutt, blir med på fagdagen. Nettverk for orgelpedagoger (NFO) holder årets medlemssamling under Norsk orgelfestival, og vil bidra under fagdagen. Nettverket består av organister fra hele landet som brenner for at flere barn og unge skal få oppleve gleden ved å musisere sammen med instrumentenes dronning – orgelet. Fagdagen er også en viktig sosial arena for å treffe gode kollegaer. Vi håper å se mange av dere!

Program:	09:30	Ankomst, kaffe/te mm
	09:45	Morgensang
	10:15	Musikkforedrag ved Harald Herresthal: «Thomas D. A. Thellefsen og den Trondhjemske Bach-tradisjon»
		Pause
	11:15	Konsertforedrag ved Dr. Joy-Leilani Garbutt: «Kvinnelige orgelkomponister»
	12:00	Lunsj
	12:45	Prosjektleder Inger Vagle: Jubileet 2025
	13:00	Norsk forening for orgelpedagoger: «Inkludering av barn og unge i gudstjenesten»
	15:00	Takk for denne gangen

Påmelding: *orgelfestival.no/program*

Orgelkurs for ungdom

Tid og sted: Torsdag 14. – søndag 17. september
Stavanger og Sandnes

Kursavgift: 150 NOK

Om arrangementet: Velkommen til orgelkurs for organistspirer i alderen 12–25 år. Sammen skal vi lære, utveksle kunnskap og ha det gøy sammen. Elever fra hele landet deltar på kurset, i ulike aldersgrupper og ulike nivåer. Orgelkurs for ungdom holder et eget konsertprogram under Norsk orgelfestival, hvor deltagere får muligheten til å spille et selvvalgt repertoar. Du kan spille under festivalgudstjeneste og du får oppleve store deler av det øvrige festivalprogrammet, med internasjonalt anerkjente organister og utøvere.

Kurset ledes av Ghislain Gourvennec, kantor i Stokka kirke og lærer ved Stavanger kulturskole.

Kurslærere: Ghislain Gourvennec, Stavanger
David Scott Hamnes, Trondheim
Kristin Eek, Steinkjer

Foto: Nikolaj Lund

Foto: Theodor With

Foto: Musica Scara

Program:

Torsdag:	17:00	Registrering og velkomstmiddag
	19:00	Åpningskonsert, St. Johannes kirke
Fredag:	08:45	Undervisning og møte med Joy-Leilani Garbutt
	11:00	Matinékonsert, Sandnes kirke
	13:00	Undervisning og møte med Nils Henrik Asheim
	19:00	Kveldskonsert, St. Petri kirke
Lørdag:	09:00	Undervisning
	12:00	Deltakelse i konsert: Matinékonsert: Unge organister, St. Johannes kirke
	14:00	Undervisning
Søndag:	09:00	Gudstjenesteforberedelser
	11:00	Festivalgudstjenester. Deltagere fra orgelkurs spiller
	14:00	Takk for nå!

UTØVERE 2023

Erling With Aasgård

Erling With Aasgård kommer fra Surnadal på Nordmøre. Han studerte orgel og kirkemusikk i Trondheim og videre studier førte ham til Stuttgart og Amsterdam. Han avla diplomeksamen i orgel ved MH i Stuttgart 1991, Solisteksamen orgel ved Musikkonservatoriet i Amsterdam i 1993 og diplomeksamen i cembalo ved MH Stuttgart i 1995. Hans offentlige debutkonsert var i Oslo konserthus 1991.

Blant hans viktigste lærere er Jon Laukvik, Jaques van Oortmerssen, Nicolas Kynaston David Sanger og Gustav Leonhardt. Fra 1991 og frem til dags dato utfolder han en omfattende konsertvirksomhet som organist og cembalist i inn og utland. Hans spesialer er J. S. Bachs orgelmusikk samt den orkestrale og symfoniske orgelmusikken av komponister som Max Reger, Cesar Franck, Widor og Louis Vierne.

Han fremførte i 2012 Bachs samtlige orgelverk og sonater for soloinstrumenter og obligat cembalo fordelt på 16 konserter på Wagner-orgelet i Trondheim. Han har også fremført samtlige Viernes 6 store orgelsymfonier i bl.a. Stuttgart, Bodø, Oslo, Bergen, Stockholm og Helsinki. Aasgård har vært domkantor i Molde og Nidarosdomen samt i Kirkelig fellesråd i Trondheim. Fra 1997 har han vært hovedlærer i solistisk/kunstnerisk orgelspill ved Musikkonservatoriet, NTNU.

Harald Herresthal

Harald Herresthal er professor emeritus ved Norges musikkhøgskole og har siden 1965 undervist i forskjellige musikkteoretiske fag inntil han i 1978 ble utnevnt til professor i kirkemusikk. Han har vært organist i flere kirker i Oslo og har vært formann for Norges Organistforbund og redaktør for Norsk Kirkemusikk. Som organist har han gitt orgelkonserter i inn- og utland og utgitt en lang rekke med artikler og mer enn 20 bøker om norsk musikk.

Ivar Heggheim

Ivar Heggheim arbeider til daglig som prosjekterende arkitekt i Dark Arkitekter Stavanger og har lang erfaring som arkitekt i Danmark og Norge. Han har en Mastergrad i arkitektur fra Kunstakademiets Arkitektskole i København, og har tidligere drevet eget arkitektkontor i Danmark. I tillegg til orgelet i Kassel, har han arbeidet med flere orgelprosjekter i Norge sammen med Ryde og Berg orgelbyggeri i Fredrikstad.

Foto: Pål Audestad

Foto: Mikker Møller Andersen

Ingerine&Milan DUO

Denne duoen har fordypet seg i store deler av repertoaret for fiolin (Ingerine Dahl) og klaver (Milan Rabrenovic) i de siste 10 årene. Med en spesiell forkjærlighet for komplette serier har de med sin Absolutt Beethoven, Mozart, Schubert, Norsk, Fransk med mer, turnert i inn og utland og gitt ut cd med Mendelssohn og Brahms.

Ingerine Dahl er 2. konsertmester SSO og Dextra Musica-musiker og spiller på Ole Bulls «Vuillaume» 1849 på lån fra Sparebankstiftelsen.

Milan Rabrenovic er 1. amanuensis ved Universitet i Stavanger.

Ingrid Elisabeth Berg Tobiassen

Ingrid Elisabeth Berg Tobiassen er født i Sverige og oppvokst på Tonstad i Sirdal. Hun er utdannet klaverpedagog og kantor fra Griegakademiet i Bergen, med henholdsvis Audun Kayser og Karstein Askeland som sine lærere. Våren 2011 fullførte hun en mastergrad i utøvende orgel ved Musikhögskolan i Piteå, Sverige, hvor professor Hans-Ola Ericsson var hennes lærer. De siste årene har hun jobbet som kantor i Torvastad kirke på Karmøy. Her var hun med og startet, og var dirigent for, Karmøy guttekor. Fra høsten 2023 vil Ingrid vikariere som domkantor i Stavanger, i tillegg til å være orgellærer ved Stavanger kulturskole og dirigent for Regionalt Ungdomskor Vest (Ung Kirkesang). Ingrid Elisabeth Berg Tobiassen er aktiv som konsertorganist og hun er også pianist i en tangokvartett.

John Kameel Farah

John Kameel Farah er en kanadisk komponist-pianist som bor i Berlin. Han studerte piano og komposisjon ved University of Toronto, hvor han to ganger mottok Glenn Gould Composition Award. Senere tok han privattimer med Terry Riley i California. I 1998 holdt han en solokonsert med pianoverkene til Arnold Schönberg i Toronto, og fremførte i 2016 den første del av Bachs «Das Wohltemperierte Klavier» i Berlin.

Han har samarbeidet med de kanadiske koreografene Peggy Baker og Robert Binet, samt astrofysikeren John Dubinski, da han komponerte lydspor til simuleringer av galaktiske formasjoner og kollisjoner. I 2009 ble han medlem av Canadian Electronic Ensemble, den eldste kontinuerlig aktive live-elektroniske utøvende gruppen i verden. Han er for tiden på kunstnerisk opphold hos National Arts Center i Canada, og skriver en pianokonsert for senterets orkester.

Joy-Leilani Garbutt

Dr. Joy-Leilani Garbutt er organist, musikkforsker og en aktiv forkjemper for likestilling innen musikk. Hun er medgrunnlegger av Boulanger Initiative, en ideell organisasjon dedikert til å støtte musikk komponert av kvinner, gjennom konsertvirksomhet, utdanning og bestillingsverk.

Joy-Leilani er mottaker av et Fulbright-stipend og tilbrakte 2018–2019 i Frankrike for å forske på fransk orgelmusikk fra sent på 1800- og tidlig på 1900-tallet av kvinnelige komponister. Hun har en Ph.D. i musikkvitenskap, en Master of Education-grad fra The Harvard Graduate School of Education, og en Master of Music i orgelspill fra Northwestern University, hvor hun var orgelstipendiat hos Alice Millar Chapel. Hun konsentrerer sin forskning på og formidling av musikken til komponister som ble oversett, glemt eller aldri ble oppdaget. Med et spesielt fokus på fransk orgelrepertoar komponert av kvinner.

I tillegg til solokonsserter i hele USA og Frankrike, har Joy-Leilani opptrådt med New England Youth Ensemble i Australia, England, New Zealand, Mexico og Sør-Afrika. Hun er representert av Concert Artist Cooperative. Hun er kantor ved St. Luke's Episcopal Church, San Francisco.

Nivalis Barokk

Nivalis Barokk er et norsk tidligmusikkensemble med profesjonelle utøvere som alle har spesialutdannelse innen historisk informert framføringspraksis. Ensemblet ble etablert i 2012 og har siden hatt et stort aktivitetsnivå med både egne konsertproduksjoner, samarbeidsprosjekter og oppdrag for lokale menigheter og kirkekor. Besetningen varierer fra prosjekt til prosjekt, fra små kammermusikalske ensembler til fullt orkester med sangsolister eller eget vokalensemble. Besetningen med sopran, obo og fiolin i tillegg til continuogruppen byr på veldig mange muligheter og gir et maksimalt variert uttrykk med tanke på hvor liten besetningen er. Dette er et orkester i lommeformat!

I tillegg tilbyr ensemblets medlemmer jevnlig kurs til barn og unge over hele landet gjennom foreningen NivalisAkademiet.

Takk for nå

Tusen takk til vårt festivalpublikum som var med oss gjennom flere dager! Vi ønsker alle hjertelig velkommen tilbake til nye orgelopplevelser i 2024. En ekstra takk rettes til alle støttespillere, samarbeidspartnere, utøvere, leverandører og fantastiske frivillige.

Vi sees snart igjen!

Kontakt:

orgelfestival.no
norsk.orgelfestival@kirken.no

Følg oss på Facebook og Instagram

Daglig leder: Tamara Kuklina
Styret: Edgar Hansen (styreleder)
Ragnhild Halle
Rune Skagestad
Per Sigmund Rettedal
Faglig råd: Anne Jordheim
Nils Henrik Asheim
Edgar Hansen
Ivan Sarajishvili
Arnfinn Tobiassen

Billetter:

XX/YY/ZZ NOK

XX: ordinær billett
YY: honnør
ZZ: student og barn

Vi anbefaler å kjøpe et festivalpass som gir fri adgang til alle våre konserter!

orgelfestival.no/billetter

Les mer på: orgelfestival.no

Takk til våre støttespillere og samarbeidspartnere

 Kulturrådet

 DEN NORSKE KIRKE
Stavanger bispedømme

 DEN NORSKE KIRKE
Stavanger kirkelige fellesråd

 Stavanger
kommune

 Rogaland
fylkeskommune

 SANDNES
KOMMUNE

 Bergesen-
stiftelsen

MUST
MUSEUM STAVANGER

 NORSK MUSIKFORLAG

Epafra Legat

 SPAREBANKSTIFTELSEN
DNB

 Sølvberget
BIBLIOTEK OG KULTURHUS

 Stavanger Turistforening

 UNG KIRKESANG

vårtLand

Studio Oker